

Världsböndagen 6 mars 2020

INFORMATION och BAKGRUNDSMATERIAL

Programland: Zimbabwe

Tema: *"Stig upp, ta din bädd och gå!"*

Till ansvariga för firandet av Världsböndagen 6 mars 2020

OBS 1! Om du inte längre är ansvarig, skulle vi uppskatta om du meddelar din efterträdare att Världsböndagsmaterialet är färdigt. Vidarebefordra det till henne eller informera henne om hemsidesadressen, så att hon kan ladda ner det. Tack på förhand!

OBS 2! Portokostnaderna för vårt materialutskick har ökat dramatiskt de senaste åren. För att så mycket som möjligt av kollektintäkterna ska kunna gå till stipendieprogrammet kommer utskicket inför 2020 endast att postas till dem som kontaktat oss och uttryckligen begärt detta. Materialet finns för **nedladdning från HEMSIDAN: www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen**. Materialet mejlas till dem som anmält att de föredrar utskick via e-post.

Kära vänner!

ÅRETS BÖNDAGSPROGRAM är utformat av kvinnor från Zimbabwe. Landet har upplevt politiskt våld i många år och trauman och spänningar finns fortfarande i samhällena. Många hushåll på landsbygden har kvinnor som familjeöverhuvud. Kvinnor och flickor utsätts för systematisk diskriminering som uttrycks bland annat i våld mot dem.

Efter självständigheten 1980 satsade regeringen under ledning av Robert Mugabe till att börja med på politisk försoning och ekonomisk utveckling. Men under 1990-talet hamnade Zimbabwe i ekonomisk kris, och opposition mot Mugabe uppstod. 2000-2002 genomdrev regeringen med våld en jordreform som drev tusentals vita från deras gårdar. Ekonomin slogs sönder, människor blev utan mat och arbete, och regimens förtryck ökade.

Efter en maktkamp inom regeringspartiet hösten 2017 ingrep militären och förmådde Mugabe att avgå. Emmerson Mnangagwa utsågs till hans efterträdare och stora förhoppningar

fanns om en förändring till det bättre, men i dag upplever landet den svåraste ekonomiska krisen på tio år med stora demonstrationer som följd.

Kvinnorna i Zimbabwe har skrivit ett brev inför böndagen 2020. De berättar om hur kristna i Zimbabwe aktivt arbetar för att skapa medvetenhet om att en fredlig förändring är nödvändig: *"Vi fortsätter att be och skaffa oss kunskap för att vara fredsbyggare och stå upp för försoning i vårt land."*

Världsböndagen 2020 har temat *"Ta din bädd och gå"*. Texten i Joh 5:2-9a berättar om Jesu möte med en sjuk man som trots närheten till helande inte haft kraft att själv handla, utan föreföll resignerad och maktlös. Jesus frågade *"Vill du bli frisk?"*

Våra zimbabwiska systrar ser Jesu ord som en uppmaning till handling och menar att vi inte ska vara rädda att handla efter Guds ord i kärlek för fred och försoning.

För Världsböndagen,
Inger Jonasson, ordförande

VIKTIGT!!!

Gudstjänstprogrammet för 6 mars finns i ett separat häfte i A5-format. Ytterligare ex av programmet kan beställas från expeditionen och kostar 5 kr styck. Allt övrigt textmaterial: bibelstudium, kollektal, bakgrund om Zimbabwe, beställningstalong, med mera, finns samlat i detta häfte.

Barnprogrammet finns i år endast på engelska och kan laddas ner från www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen. Om någon vill ha barnprogrammet översatt, hör av er via mejl till VBD@svekumeniskakvinnor.se.

INFORMATION/PUBLICITET

FÖR ATT VÄRLDSBÖNDAGEN ska uppmärksammas och locka nya deltagare krävs att vi sprider informationen på många olika sätt. Materialet om Zimbabwe kommer att presenteras i nr 3/2019 av tidningen *Elsa*.

En affisch i PDF-version kan också laddas ner från vår hemsida, www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen. Den finns i två varianter, den ena med plats för egen information.

Det är viktigt att alla församlingar i ert närområde informeras i god tid om var och när gudstjänsten/samlingen kommer att hållas, så att de kan få med den i sina församlingsblad, annonser, på sina hemsidor, etc. Ett förslag till **lokalt pressmeddelan-**

de kommer att kunna laddas ner från hemsidan fr o m mitten av januari.

Ni har möjlighet att informera i förväg om ert lokala firande på **SEK/Världsböndagens hemsida**. Mejla uppgift om var (ort och lokal) och när (exakt klockslag) firandet kommer att ske. Ange också namn och telefon eller e-post till en kontaktperson. Skicka uppgifterna så snart som möjligt, senast 23 februari till VBD@svekumeniskakvinnor.se

En **powerpoint-presentation** med bilder från Zimbabwe kan beställas via beställningslistan på sid 8 eller via e-post och levereras endast via internet.

ÅTERRAPPORTERING

VI VÄLKOMNAR RAPPORTER – helst via e-post till VBD@svekumeniskakvinnor.se – om hur det lokala böndagsfirandet genomförts, gärna med foton som bifogade filer. Rapportera var och när gudstjänsten hållits och antalet deltagare. Berätta också vad ni tyckte om programmet, vad som fungerade bra, vad som kunde ha varit bättre, hur böndagen uppmärksammats lokalt, osv. Meddela fotografens namn, om ni skickar foton!

Rapporterna kan komma att användas i *Elsa* och behövs som underlag för vår redovisning till Världsböndagens kontor i New York. *Tack på förhand!*

Gudstjänstprogrammet

Förberedelser

Gudstjänstlokalen

Gör i ordning ett bord med tyger där färgerna i Zimbabwes flagga finns med (grönt, gult, rött, svart och vitt). Drapera tygerna på bordet så att de rör vid golvet – detta för att symbolisera enhet. Placera en röd-orange blomma på altaret tillsammans med Världsböndagsaffischen och något eller några av de föremål som nämns nedan. (*Zimbabwes nationalblomma är Flame Lily, "Gloriosa", som antagligen är svår att få tag på i Sverige.*)

Glöm inte att lämna plats för Bibeln, stråmattan och de tre ljusen. (Se "Gudstjänstens inledning" nedan!)

Bilder och föremål som kan representera landet och dess folk:

- * Zimbabwes flagga, karta
- * Musikinstrument – handskallror, trummor, marimba, mbira (tumpiano), tamburin, saxofon
- * Hantverksprodukter – mattor av strå eller sisal, lerkrukor, pärlor, vasskorgar, såll, *duri* (kärl att mala mjöl i), *guyo* (sten att mala mjöl med).
- * Inhemsk mat – majs (en stapelvara), okra, *madora* (*mopane*-larver), jordnötter, sötpotatis, ris, svamp, bönor.

Aktiviteter

Gör i ordning papper där gudstjänstdeltagarna kan skriva ner vad de själva vill göra för att sprida kärlek, fred och försoning genom sina liv. Lappar (och pennor) delas ut före gudstjänsten och samlas upp i samband med kollekten, i en separat korg. Korgen och kollektboxen placeras på stråmattan på altarbordet när bönen över kollekten beds. Ta gärna med några av de skrivna texterna i rapporten till Världsböndagskommittén.

Ge gärna gudstjänstdeltagarna en möjlighet att lära sig lite mer om Zimbabwe. En **powerpoint-presentation** med bilder från Zimbabwe kan beställas via beställnings-

listan på sid 8 eller via e-post och levereras via internet.

Brev från Zimbabwe

Dramatisera gärna framförandet av brevet från Zimbabwe som ingår i gudstjänsten. Brevet kan levereras av en "brevbärare" till gruppen som leder gudstjänsten. De turas om att läsa upp var sitt stycke av brevet. Sketchen avslutas med att församlingen inbjuds att säga "Amen".

Programpunkter

Välkommen

När gudstjänstbesökarna anländer, serveras var och en ett glas vatten ur ett lerkärl. Att erbjuda en besökare ett glas vatten är en vanlig välkomstgest i de flesta kulturer i Zimbabwe. På landsbygden förvaras vattnet ofta i stora lerkrukor för att det ska hålla sig kallt.

Gudstjänstens inledning

Utse tre vuxna ledare och tre flickor att komma in i procession. Två av ledarna bär fram Bibeln och stråmattan till altaret.

De tre unga flickorna är klädda i färgerna rött (kärlek), vitt (fred) eller gult (försoning) och bär ett ljus i samma färg. Var och en kan också bära ett plakat som förklarar betydelsen av det ljus hon bär. Ledare nr 3 håller flickornas plakat under ljusständningen.

Bibelutläggning/Meditation

Ett bibelstudium kring Böndagens centrala bibeltext (Joh 5:2-9a) finns med i detta bakgrundshäfte. Den del av bibelstudiet som markerats med linjer i kanten kan användas som meditation i gudstjänsten. Avsnittet avslutas med samtal kring tre frågor. Deltagarna inbjuds skriva ner sina tankar och beslut på lappar, som samlas in i samband med kollekten. De kan också användas i er rapport till Böndagskommittén.

Kollekt

Förslag till kollekttal finns på sid 7 i detta häfte. Kollekten tas upp under valfri sång eller under musik.

Nonny skapade årets temabild

Konstnären
Nonny Mathe och
hennes temabild.
©: WDPIC

NONHLANHLA (NONNY) MATHE är en zimbabwesisk konstnär som bor i Bulawayo, Zimbabwes näst största stad. Hon har varit verksam som konstnär i mer än 15 år och har haft utställningar i Zimbabwe och många andra länder, inklusive Danmark. Hon beskriver årets temabild:

"Bildens visar människors liv i Zimbabwe. Den övre delen speglar landets övergång från ett mörkt förflutet till en ljusare

framtid (från höger till vänster). Nederdelen är inspirerad av berättelsen om kärlek, helande och försoning i Joh 5:1-9a. De gröna bladen uttrycker en förhoppning om en förbättrad ekonomi, baserad på jordbruk.

Min konst är både abstrakt och figurativ och är inspirerad av människors liv, deras relationer och synsätt. Som kvinna fokuserar jag särskilt på kvinnor."

Bibelstudium: "Stig upp, ta din bädd och gå"

Joh 5:2-9a

Introduktion

Bibelberättelsen från Johannes evangelium är huvudtexten i världsböndagsprogrammet från Zimbabwe. Detta bibelstudium vill hjälpa oss förstå berättelsen och dess budskap i dag. (De markerade delarna av texten kan användas som meditation i gudstjänsten.)

1. Läsning av bibeltexten

Bjud in deltagarna att slå upp Johannes 5:2-9a. Att läsa texten mer än en gång och på olika sätt kan berika gruppsamtalet. Ledaren kan föreslå att gruppen först läser texten tyst. Läs sedan högt och ge deltagarna möjlighet att läsa berättelsen i olika bibelöversättningar.

Låt deltagarna återberätta berättelsen med egna ord, kanske även dramatisera den. Frågorna *vem, vad, var, varför* och *hur* kan användas för att hjälpa till att återberätta historien.

När hände historien? (vers 1)

Var hände det? (vers 2)

Vem var inblandad i berättelsen? (vers 3, 5, 6)

Vad hände? (Låt gruppen svara med egna ord)

Hur hände det? (vers 6-9a)

Låt deltagarna lägga till några detaljer som de kanske tycker blivit utelämnade eller låt dem ställa frågor för att få klarhet i detaljerna.

2. Att förstå berättelsen

Detta är en berättelse om ett mirakel. För att förstå hela berättelsen är det nödvändigt att läsa åtminstone till vers 18. Sedan fortsätter kapitlet med Jesu undervisning. I kapitlet äger miraklet rum på sabbaten (lördag) vilket orsakade en konflikt mellan Jesus och de judiska myndigheterna. Men i VBD-programmet 2020 fokuserar vi på utbytet mellan Jesus och mannen som varit sjuk i 38 år.

Jesus hade gått upp till Jerusalem under judarnas högtid. Händelseförloppet beskrivs väl i Johannes 5. Det fanns en bassäng vid Fårporten dit människor med olika sjukdomar gick för att bli helade. I vissa bibelversioner anger en fotnot att de som helades var de som kom först ner i bassängen efter att en ängel fått vattnet att svalla. (vers 4).

Folket vid bassängen trodde att helandet fanns i vattnet; därför förväntade sig mannen i berättelsen att bli helad av vattnet. Eftersom han inte kunde komma ner i det svallande vattnet på egen hand, förstod han inte hur han skulle bli botad. Så där satt han på sin matta och väntade på nästa tillfälle.

Vad säger det här om mannen? Han verkar vara en ensam person; han har ingen som kan hjälpa honom att bli botad. Han låter resignerad och maktlös. Kanske är det detta som får Jesus att ställa den livsomvälvande frågan till honom: "Vill du bli frisk?"

Vad säger detta möte om Jesus? Jesus handlade med medkänsla, kärlek, förståelse och omsorg. I sin mänsklighet kunde Jesus identifiera sig med mänskligt lidande. I sin ödmjukhet kunde Jesus lyssna på mannen utan att döma ut hans ursäkter. Jesus gav mannen en chans.

Vad säger oss det här mötet om Gud? Jesus använde tre aktiva verb för att hjälpa mannen, som hade varit sjuk i 38 år, att uppleva Guds kärlek: "Stig upp, ta din bädd och gå!" Dialogen mellan Jesus och mannen kan föra oss bortom det fysiska helandet. Handlingsverben visar oss att vi inte behöver vara rädda

för att agera utifrån Guds ord. Gud visar oss på de steg vi kan ta för att åstadkomma förvandling, i våra egna liv och i samhället.

3. Att lyssna på Guds ord i dag

Guds ord kan bara bli levande i dag i vårt eget sammanhang. Ledaren bör föra in samtalet på vad berättelsen kan innebära för oss i dagens sammanhang, särskilt när det gäller böndagsprogrammets fokus på fred och försoning.

En deltagare i förberedelseworkshopen i Zimbabwe skriver: "Zimbabwe upplevde politiskt våld i många år. Och trauman och spänningar finns fortfarande i samhällena. I försoningsprocessen sägs det att vi måste förlåta, men att bara säga det får det inte att hända. Vi behöver kunna acceptera att vi har sårats och gå igenom helandeprocessen. Andra måste erkänna att de har skadat och visa att de är ledsna. Vi behöver lyssna på varandra. Fred börjar med dig och mig. Fred består av kärlek, och där det finns försoning blir det fred."

I det historiska sammanhanget i Zimbabwe kan fred och försoning handla om att övervinna trauman av väpnade konflikter genom en fredsbyggande process. När våldet utbröt kring riksdagsvalet 2008, drabbades kvinnor speciellt och utsattes för övergrepp. Sanning, rättvisa, förlåtelse, ånger och till och med skadestånd är steg som vanligtvis tas av sannings- och försoningskommissioner. En nationell politisk försoning kan ge fred och säkerhet till samhället. Samtidigt kan kyrkor eller lokala organisationer också utveckla sin egen fredsprocess som gör det möjligt för offren att övervinna trauman, ökar allmänhetens medvetenhet för att förhindra våld eller främjar utbildning för en hållbar samhällsutveckling.

Hur ser berättelsen ut om vi ser den genom Jesu ögon? Undret och förvandlingen i bibelberättelsen symboliseras av mattan/bädden. Mattan var den plats som mannen låg på med sina ursäkter, trots att han sökte efter helande. Efter mötet med Jesus blev mattan en påminnelse om detta helande.

Jesus ger oss kraften att bli friska genom att göra något för att åstadkomma den förvandling som Gud erbjuder oss – att stiga upp och ta vår matta, vad den nu kan representera för oss, och gå. Jesus ger oss kraften att välja att bli botade, att bli hela – fysiskt, psykiskt, andligt och samhälleligt. När vi blir helade på det sättet, försonas vi med Gud, med oss själva och med vårt samhälle. När vi försonas kan vi älska på allvar, och när vi gör det kan vi vandra vidare mot fred. Så, "Stig upp, ta din bädd och gå!"

4. Samtalsfrågor

Forma små grupper och reflektera över följande frågor:

1. Vad är det i ditt eget sammanhang eller i ditt samhälle som behöver höra Jesu livsförvandlande fråga: "Vill du bli frisk?"
2. Vilka orsaker eller ursäkter finns som hindrar förändring?
3. Vad betyder "Stig upp, ta din bädd och gå" i ert sammanhang?

Dela sedan några av de steg som ni, var för sig eller tillsammans, kan ta som svar på Jesu undergörande ord: "Stig upp, ta din bädd och gå!" Vilka är stegen som leder till kärlek, fred och försoning i familjen, på arbetsplatsen, i kyrkan, församlingen, lokalsamhället eller nationen?

Bön

Fredens och fridens Gud, vi ber att alla ska veta att vi behöver älska, försonas och hålla fred med varandra, trots politiska, religiösa och sociala skillnader. Vi ber att splittrade hem ska försonas, att kvinnor ska få leva i trygghet och att våra samhällen ska vara öppna för fredsbyggande. I freds-furstens namn – Jesus. Amen.

Bakgrund om Zimbabwe

Yta: 390 757 km² (Sverige: 447 435 km²)

Befolkning: 16 miljoner

Huvudstad: Harare

Språk: 16 officiella språk (engelska, *shona* och *ndebele* används mest)

Statsskick: republik, enhetsstat

Självständighet från Storbritannien: 1965 (som Rhodesia), 1980 (som Zimbabwe)

HDI (Human Development Index "utvecklingsnivå"): 0,535 (nr 156 bland nationerna 2017)

Exportprodukter: bomull, tobak, guld, platina och järnlegeringar

Religion: Kristen majoritet (ca 84%, varav 10% katoliker)

GEOGRAFI

ZIMBABWE ÄR ETT KUSTLÖST land i södra Afrika, omgivet av Sydafrika i söder, Botswana i väster och sydväst, Zambia i nordväst och Mozambique i öster och nordöst. Landet, som till ytan är något mindre än Sverige, begränsas i söder av Limpopofloden och i norr av den mäktiga Zambezifloden. Landet ligger i savannregionen men klimatet varierar beroende på höjdskillnader. Bland turistattraktionerna märks Victoriafallen, flera naturreservat samt Stora Zimbabwe – ”Stenhuset” som gett landet dess namn med ruiner från Zimbabwe:s storhetstid (1220-1450).

Antalet invånare beräknas till cirka 16 miljoner. Zimbabwe har 16 officiella språk men engelska, *shona* och *ndebele* är de mest använda. *Shona* talas av 70% av befolkningen och *ndebele* av 20%. Båda dessa språk är bantuspråk.

Stora Zimbabwe var huvudstad under Zimbabwe:s storhetstid.

HISTORIA

ZIMBABWES HISTORIA VITTNAR OM en civilisation med rötter långt före kolonialtiden. Järnåldern började i området för cirka 2 000 år sedan och på 800-talet hade mineralutvinning lett till en omfattande handel med grannländerna, i synnerhet handel med guld och elfenben. Ett hundratal ”stenhus” finns kvar på olika bergstoppar och tjänade troligen som bostäder för hövdingar. Den största ruinen, Stora Zimbabwe, var huvudstad i Monomotapo-riket 1220-1450. I slutet av 1400-talet delades detta rike i två delar. Det södra riket härjades av portugiserna på 1500-talet.

Den brittiska ockupationen av Zimbabwe inleddes på 1890-talet från Sydafrika av gruvägaren och politikern Cecil John Rhodes och varade till 1980. Området administrerades först av Rhodes gruvbolag men annekterades av Storbritannien 1923 och blev en brittisk kronkoloni. Britterna gav landet namnet Rhodesia, men i mitten av 1900-talet inlemmades området i federationen Rhodesia tillsammans med Zambia och Nyasaland (nu Malawi) och fick namnet Sydrhodesia.

En väpnad frihetskamp mot kolonialismen fördes förgäves redan på 1890-talet och tog fart igen sedan Sydrhodesias regering ensidigt förklarat landet självständigt under namnet Rhodesia år 1965. Endast vita fick rösträtt och landet erkändes inte av omvärlden (med några få undantag). Frihetskampen leddes av två politiska partier, Zimbabwe African People's Union, ZAPU, och Zimbabwe African National Union, ZANU, och deras gerillatrupper som bekämpade Ian Smiths vita regim från grannländerna Mozambique och Zambia.

Samtal i London mellan de stridande parterna ledde 1979 till en överenskommelse om majoritetsväld, som banade väg för eldupphör och möjliggjorde demokratiska val i februari 1980. Zimbabwe:s självständighet utropades 18 april 1980. Valet vanns av ZANU, och dess ledare Robert Mugabe blev premiärminister. Joshua Nkomo, ledare för ZAPU, blev landets förste inrikesminister. Canaan Banana blev president.

Gladjen och förväntningarna var enorma i hela samhället, inklusive kyrkorna. Program lades fram för fattigdomsbekämpning, avvapning och integration av krigsveteranerna. Konflikterna fortsatte dock i olika delar av landet mellan olika grupper och partier även efter självständigheten. 1987 avskaffades premiärministerposten och Robert Mugabe blev president och statschef.

Enpartistaten möttes av opposition och nya partier uppstod. Bristande uppföljning av freds- och försoningsfördraget ökade medborgarnas missnöje, och ett ekonomiskt strukturförändringsprogram bidrog till försämrad levnadsstandard.

Jordbruk och boskapsskötsel var huvudnäringar, men marken i Zimbabwe ägdes och brukades nästan uteslutande av vita. År 2000 genomfördes en landreform som avsåg att överföra ägandet av mark och välstånd till den svarta delen av befolkningen, men det ledde till en fullständig kollaps av det kommersiella jordbruket. Landreformen möttes också av internationella ekonomiska sanktioner.

00-talet präglades av en politisk och ekonomisk kollaps som ledde till ökat militärt förtryck, polarisering och våld. En ny grundlag godkändes genom folkomröstning 2013 men landets ekonomiska och sociala problem bara förvärrades. I november 2017 tvingades den 93-årige Robert Mugabe äntligen att avgå efter en militärkupp. Han avled hösten 2019. Ny president blev den tidigare vicepresidenten Emmerson Mnangagwa.

UNDERVISNING

ZIMBABWES REGERING erkände rätten till utbildning och skolgång som en grundläggande mänsklig rättighet 1980, vilket ledde till att grundskolor, yrkesskolor och universitet inrättades i hela landet. Läskunnigheten i Zimbabwe är en av de högsta i Afrika, cirka 90%. Det finns 13 universitet, av vilka fyra är privata och samfundsägda. Skolgång är inte gratis, och på landsbygden kan en del barn inte gå i skola därför att föräldrarna inte har råd att betala skolavgiften.

EKONOMI

UTVINNING AV KOL, guld, platina, koppar, diamanter m m är Zimbabwes främsta industri. Jordbruket omfattar odling av majs, bomull, tobak, vete, kaffe, socker, jordnötter samt boskapsskötsel. Man exporterar bomull, tobak, guld, platina och järnlegeringar och importerar maskiner, fordon, kemiska produkter och bränsle. De flesta industrier har dock tvingats stänga på grund av ekonomisk och politisk oro och jordreformen fick det kommersiella jordbruket att kollapsa. I slutet av 00-talet drabbades landet av hyperinflation som fick den egna valutan att mista allt värde. I stället används nu utländska valutor som USA-dollar, pund och euro.

Skolbarn. ©: WGB-EV

RELIGION

BRITTISKA MISSIONÄRER KOM till Zimbabwe strax innan landet blev en brittisk koloni. De byggde skolor, sjukhus, industrier, kyrkor och mycket av den infrastruktur som används fortfarande i landet. Så småningom blev det svårt att skilja kyrkorna från kolonialmakten, eftersom kyrkorna behövde myndigheternas stöd, i synnerhet inom utbildning och sjukvård. Under 1960-talet ökade dock missnöjet över kolonialstyrets orättvisor och många kyrkor förklarade sitt stöd för ett svart majoritetsvälde. Kyrkorna hade stora förväntningar inför självständigheten på 1980-talet och stöttade regeringens försök att bygga upp landet efter konflikten.

Sedan dess har kyrkorna försökt bidra till en fredlig politisk och ekonomisk utveckling genom gemensamma uttalanden och visionsdokument. Inför presidentvalet 2018 övervakade kyrkor och ekumeniska organisationer den politiska processen och manade till enhet och ickevåld. De höll fredsböner, informerade om medborgerliga rättigheter och organiserade samtal mellan civilsamhälle och myndigheter för att stärka den demokratiska processen.

Religionsfrihet garanteras av den nuvarande konstitutionen. Kyrka och stat är skilda åt. Kristendomen är majoritetsreligion och omfattas av mer än 80% av befolkningen.

KVINNOR

KVINNORNA UTGÖR 51% av befolkningen och de spelar en mycket viktig roll socialt och ekonomiskt. Många hushåll på landsbygden har kvinnor som familjeöverhuvud. Männerna har migrerat till städer eller gruvor i jakt på arbete, medan ungdomarna söker sig utomlands, till grannländer eller hela världen för att skaffa jobb.

Bristen på jämlikhet mellan könen är ett verkligt och varaktigt problem i Zimbabwe på grund av ekonomiska, politiska, historiska och kulturella faktorer. Kvinnor och flickor utsätts för systematisk diskriminering, i synnerhet om de är fattiga, bor på landsbygden och tillhör vissa sociala grupper. Könsdiskrimineringen uttrycks bland annat i våld mot kvinnor och flickor.

Tidiga giftermål och bristande möjligheter till en god utbildning drabbar flickorna. Kvinnorna utsätts för laglig diskriminering, i synnerhet i fråga om familjerätt, och dålig mödravård. Olika

Deltagare i den årliga Böndagskonferensen i Zimbabwe. ©: WDPIC

Zimbabwes flagga. ©: WDPIC

Förslag till KOLLEKTAL

KOLLEKTEN som vi strax ska ta upp går som vanligt i huvudsak till utbildningsstipendier för kvinnor i fattiga länder. I samarbete med svenska samfund, stift och missionsorganisationer kunde Världsböndagskommittén inom Sveriges ekumeniska kvinnoråd förra året ge stöd till ett 60-tal kvinnor i 15 länder, bl a i Zimbabwe. Stiftelsen Brödet i Oskars församling i Stockholm skriver att tack vare Böndagsstipendiet har sex indiska flickor kunnat finansiera sina yrkesstudier.

Monalisa Brahmin

avslutade sin lärarutbildning och fick ett arbete med undervisning av barn. Hon förlorade sin pappa vid 14 års ålder och några år senare dog hennes mamma i en hjärntumör. Nu bor hon ensam och kan försörja sig genom sitt arbete. Hon har många utmaningar i livet men även ambitioner och vill fortsätta studera om hon kan hitta bidrag.

Sedan vår stipendieverksamhet startade för drygt 50 år sedan har mer än 3 000 kvinnor i utvecklingsländerna fått hjälp att förverkliga en bättre framtid för sig själva, sina familjer och samhället i stort. Totalt fördelades 2019 drygt 210 000 kronor. Behoven är dock mycket större – fjolårets totala ansökningsbelopp var mer än dubbelt så mycket som vi hade möjlighet att dela ut! – och vi vädjar därför om en generös gåva. Må Gud välsigna varje gåva, varje givare och varje mottagare!

Beställningslista, se sista sidan!

KOLLEKTEN

Som vanligt går böndagskollekt till utbildningsstipendier för kvinnor i Afrika, Asien, Mellanöstern och Latinamerika. Information om beviljade stipendier för 2019 finns i gudstjänsthäftet (sid 6).

OBS att enskilda gudstjänstdeltagare nu kan ge kollekt via Swish. Numret är **123 667 8650**. Ange *"Böndag"* och ort där gudstjänsten hållits i meddelandefältet. **Hela kollekt bör inte skickas via Swish!**

Det är synnerligen viktigt att **kollekt skickas in före 1 april 2020 till pg 40 47 22-1!** Detta för att vi ska veta hur mycket vi har att fördela inför läsåret 2020-21. *Se till att den som har hand om kollektredovisningen får del av denna information!*

Om kollekt överförs via internetbank, ska information om **avsändare (postnummer och ort)** bifogas.

KONTAKT:

Världsböndagen delar expedition med Sveriges ekumeniska kvinnoråd (SEK).

Adress: **Världsböndagen, SEK**
Box 14038, 167 14 Bromma

E-post: **VBD@svekukeniskakvinnor.se**

SEK:s generalsekreterare nås på telefon **08-453 6804**

Böndagskommitténs ledamöter kan nås via e-post:

Inger Jonasson, ordf, i.jonasson46@gmail.com

Solveig Eriksson, solveig1eriksson@gmail.com

Christina Hallonsten, christinahallonsten@gmail.com

Vianka Khamis Jenan, viakha@hotmail.com

Karin Karlsson, karinvkarlsson@hotmail.com

Gunilla Olausson, gunilla.olausson@fralsningsarmen.se

Ann-Josefine Possebo, ann-jpossebo@hotmail.com

BESTÄLLNINGSLISTA

Porto + 10 kr i administrationsavgift tillkommer på alla försändelser. Betalning görs efter leverans.

Allt material utom PowerPoint-presentationen, pg-inbetalningskortet och broscherna kan laddas ner gratis från vår hemsida: www.svekukeniskakvinnor.se/varldsbondagen

_____ PowerPoint-presentation med bilder från Zimbabwe (levereras via internet)

_____ st affischer à 5 kr

_____ st ytterligare gudstjänstprogram à 5 kr

_____ st böndagsbrocher à 50 kr (vitmetall _____ eller gulmetall _____)

_____ Jag vill ha 2021 års program med vanlig post (se sid 1)

_____ Jag vill ha en påminnelse om 2021 års program via e-post

Namn: _____

Adress: _____

tel: _____ e-post: _____

Skickas till: **Världsböndagen, SEK, Box 14038, 167 14 Bromma** senast 15 februari. Beställning kan också göras via e-post: VBD@svekukeniskakvinnor.se

